

Kom, — nonsense! De vijftig francs zou ze missen, hem niet.... Toch 'n goeie meid!...

Neen, als zijn moeder nog leefde.

Hij huiverde. Scherpe korreltjes, net stukjes ijs, voelde hij tegen zijn wang tikken en tusschen zijn hals en kraag glijden. Hij trok zijn kraag weer wat op, want de wind was zoo grimmig koud. Zijn handen — zijn handen!....

De hand van zijn moeder voelde ook zoo koud. Toen was zij bijna dood. In het groote vertrek met de witte muren had ze hem de laatste maal de hand gegeven, nadat de geestelijken waren weggegaan. Ze hadden hem niet toe willen laten in 't ziekenhuis vóór het allerlaatste. Toen mocht het nog — even. 't Was ook een akelige geschiedenis geweest. Een groot ongeluk ook. Nooit had hij haar een vinger aangeraakt als hij dronken thuis kwam, nooit — alleen dien éenen keer. En toen nog niet eens geslagen. Hij had haar een duw gegeven, omdat zij huilde — daar kon hij niet tegen, vooral niet als hij wat op had. Zij moest bijzonder zwak op haar beenen geweest zijn, want zij viel zóo maar. Over den kolenbak heen met het bovenlijf. Den volgenden dag was zij naar 't gasthuis gebracht; ze had een rib gebroken, en een long had daardoor geleden. En acht dagen lang had hij als een hond om 't gasthuis geloopt, om zijn moeder te mogen zien. Maar 't was verboden.

Eindelijk mocht het.... toen had ze hem nog even aangekeken en de hand gegeven, meer niet. Ijskoud — die hand!

Ging de weg nogal de hoogte in?.... Hij strompelde nu moeilijk over het smalle paadje, dat hier veel hobbeliger, veel meer betreden was. Wat was dat?.... In de duisternis voor hem, slechts iets getemperd door de flauwe kaatsing van de sneeuw, zag hij een nog donkerder groot vierkant.

Hij stond stil en hoorde, door het windgeruisch heen, tusschen de rukkende vlagen in, iets anders. Hij luisterde met gestrekten hals. Opeens begreep hij het. Dat geluid kwam uit de laagte en daar voor hem, dat zwart, was de ingang van een brug. Duidelijk hoorde hij nu het schurend en persend glijden van water. Maar er was iets vreemds bij, dat hij niet terstond wist te verklaren.

Hij liep weer door. Opeens zag hij vóór zich een licht, een zwaaiend licht laag aan den grond, blijkbaar van een gedragen lantaarn. Een klotsend geluid van klompen naderde. Het licht kwam dichterbij. Opeens zag hij het rijzen tot de hoogte van zijn gelaat, en een mannestem bromde: „Je mag niet over de brug, of heb je een kaart?”

Jacques stond den brugwachter verschrikt aan te staren. Hij moest daarvoor naar de hoogte zien. Zelf had hij het volle schijnsel van de lantaarn in zijn gezicht en dat verblindde hem half, maar hij zag toch een grof gelaat met ruwen bruinen baard en knevel. Dan zag hij ook de oogen, waarboven terstond een wollen muts begon die het heele hoofd, ook de ooren bedekte. Alle haren om den mond waren wit bevroren.